

Om te helpen klaar te komen

**OM TE
HELPEN
KLAAR**

TE

UITGEVERIJ PLUIM
AMSTERDAM/ANTWERPEN

KOMEN

NACHOEM M. WIJNBERG

Eerste druk, april 2025

© Nachoem M. Wijnberg

Omslagontwerp Loudmouth

Typografie binnenwerk Michiel Niesen, Haarlem

Auteursfoto Merlijn Doomernik

Productiebegeleiding Tim Beijer

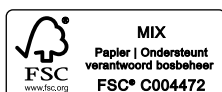
Drukkerij Wilco, Amersfoort

ISBN 978 94 934 2008 3

NUR 306

www.uitgeverijpluim.nl

Geen enkel deel van dit boek mag worden gebruikt voor het trainen van kunstmatige intelligentie.

KLEREN EN SIERADEN

1

Twee lopen op een jongen af,
die net met elkaar geweest waren, in de open lucht,
toen het nog donker was,
hoog op een berg. Ze liepen naar beneden toen het licht werd
en daar zagen ze hem
en ze wilden snel iets over hun nacht zeggen. Niet aan elkaar, maar aan een ander
– is hij dat?

Toen ze naar boven liepen
was het meisje naakt, de jongen in kleren,
en toen ze terugliepen was het omgekeerd, de jongen naakt, het meisje aangekleed,
maar niet in de kleren die hij aanhad.

2

Een meisje heeft armbanden, enkelbanden,
kettingen om een hals, om een middel dat niet smaller kan zijn,
niet eens wanneer zij op een jongen zit,
want hoe zouden anders haar onderlichaam en bovenlichaam kunnen bewegen
alsof elk de ander zegt waarheen? Een jongen vroeg een meisje een halsketting om
te doen
om te kijken hoe die er in telkens minder licht uitzag
en toen zij vroeg of zij die af zou doen zei hij: nog niet. Wilde hij haar over hem
horen zeggen:
geef mij een halfuur met hem
en hij verlangt enkel nog naar waar hij eerder niet van wist. Een jongen wilde
zeggen dat hij haar ober was,
vanavond, alsof hij daarna een fooi kon verwachten, zoals ze zeggen: een
jongensfooi
of een fooi van een meisje, zoals wanneer een meisje een van haar sieraden afdoet.
Of sieraden, maar geen kleren,
daar kan je mee binnenkomen of bovenaan een trap op iemand wachten. Een
meisje in een zwarte jurk met knopen van voren,
zwart haar, waarover een ander zei dat het blond was, over haar rug (haar voeten in
bruine laarzen

in bijna tegenovergestelde richtingen – een jongen zou omvallen?) Of enkel
schoenen en hoed
(zoals een meisje op een paard,
dat met een boog schiet op wat zij pas ziet als zij al bijna voorbij is, opzij van een
pad in een bos
waarover zij heen en weer galoppeert)? Dat zijn het meisje en de jongen die telkens
vragen:
en dat, is dat nog steeds jij?

3

Op het gras zitten meisjes
en een van hen staat op en doet een jas uit
zodat een ander die aan kan doen en vragen hoe die haar staat.

Op de helling van een heuvel,
aan één kant van het grasveld, zit een jongen,
het wordt donker als voor de eerste keer, maar alles is nog goed te zien, enkel
zachter.

Als ze met een bal gaan spelen
kan hij vragen of ze er één meer nodig hebben
of hij kan wachten tot een van hen de heuvel opklimt en vraagt of hij haar naar huis
kan brengen.

(En alle kleding en sieraden
kunnen ook zijn om te zeggen wat te doen of te zeggen,
met een bal om in de mond te houden.)

AVOND IN EEN BOS OP EEN MAAN

1

Van de aarde naar de maan
is er niets om aan voorbij te komen,
maar na een dag en nacht op de maan
waar iemands gewicht maar een klein deel is van dat op aarde,
is het weggaan dat voor de laatste keer kan zijn
als dat van de aarde (straks, misschien, voor de eerste keer, opnieuw de maan zien
vanaf de aarde,
na voor het eerst de aarde hebben gezien
en daaromheen is alles donker), zoals wanneer iemand enkel nog gewicht heeft
voor anderen,
niet voor zichzelf, zoals een herder in een boom – en als die ooit gewicht had,
hebben de dieren dat meegenomen,
die hij niet meer kan vinden.

Kan je daar niet om huilen? Dan kunnen we een regenmachine
van onder lakens, tevoorschijn halen,
zoals wanneer iemand teruggereisd is naar een maan (vlaggen waaien meer dan
één kant op,
zoals wanneer wind- en regenmachines gehaast neergezet zijn),
niet die van hier.

2

Verlangen naar dat het vanzelf gaat? Zoals de mooiste in het bos tegen te komen
zonder kleren aan
en als het vanzelf gebeurt is het mooi genoeg, wanneer mooi is dat het meer is dan
dat het goedmaakt,
zoals de maan eerst opzettelijk, dan zonder het te willen wankelend, de aarde
wakker houdt,
zoals de sterren in de nacht iets goedmaken
aan wie op reis naar de maan is of weer van de maan terug, wanneer iets te weten
komen,
al is het zo klein als een ster in de nacht, mooier is dan wat het goedmaakt. In een
bos (van cipressen)
wonen meisjes die een jongen willen helpen

die tussen vier of vijf bomen staat en niet meer weet hoe verder. Wanneer ze moe
daarvan zijn
nemen ze een bad in stromend water,
aan het einde van de middag. Wanneer het avond wordt trekt elk van hen kleren aan
van lang voordat zij er was,
want straks staat misschien een jongen voor de deur met een maan in zijn handen,
zoals boven haar hoofd.

3

Een jongen en een meisje zitten tegenover elkaar op het gras
of in een bad dat volloopt. Helpt dat een van hen
een ander nog meer te helpen, zoals een zonsopgang terwijl de maan nog in de
lucht is?

Daarna rennen een jongen en een meisje achter elkaar aan,
op een kleine maan
in het licht van een aarde.

VOOR OF NA REGEN

1

Een jongen houdt een paraplu vlak boven zijn hoofd
wanneer een harde wind over zee waait, zoals een meisje dat de paraplu die ze niet
wil kwijtraken
met beide handen boven haar hoofd vasthoudt (zoals een meisje in haar
lichtblauwe jurk
van over haar armen bijna doorzichtige kant en een paraplu die zij ingevouwen en
opgerold heeft
omdat zij die anders niet meer kon vasthouden). De wind waait minder hard, de
lucht wordt grijzer,
hij kan al zijn kleren uittrekken,
niet ver van waar een rivier in de zee stroomt, waarin meisjes kleren wassen
en te drogen leggen op rotsen in de zon. Dat is een jongen die aangespoeld is alsof
hij zijn hemd open knoopte
om het makkelijker te maken op zijn hart te mikken, zoals wie zegt dat je zijn hart
gemist had,
alsof je daarop mikte en het was als een zee waarin regen valt. (Als bent waar een
door nachten van regen
opgezwollen rivier in zee stroomt weet je dat vroeg in de ochtend, nadat een nacht
lang de wind vanuit zee gekomen is,
het strand bedekt is met wat van anderen over is – ga jij helpen opruimen?)

2

Een zwembad zonder een einde op een dak,
en van boven gezien alsof het uitsteekt in de lucht
en nog een waarin een machine het water laat stromen, zodat een jongen tegen de
stroom in kan zwemmen
zonder vooruit te komen. Een meisje (dat ook diep in de nacht
in zee had kunnen zwemmen) staat in een rivier, zoals in een badkuip van porselein
zo dun
dat licht erdoorheen schijnt. Of een meisje zit in een bad gevuld met regenwater dat
gefallen is
terwijl de zon scheen. Of een meisje loopt heen en weer over het strand, gewikkeld
in de dunste mist,
haar grote voetafdrukken uitvegend in het zand. Of een meisje is een van drie

naakte meisjes
in een zwembad waarin regen valt,
de druppels glinsteren op hun huid, en van tevoren was gezegd dat die zouden laten
verlangen
naar midden op de vroege avond te zeggen nergens anders heen te willen gaan.

3

Meisjes rennen door het hoge gras
in harde regen die ook in een ogenblik voorbij kan zijn, op een warme dag. Ze
verliezen plastic slippers
en zoeken even of struikelen en blijven liggen in het hoge gras. Hun kleren en
haren zwaar van de regen,
zoals een hond die over de tegels opzij van het water mee rende
toen een jongen baantjes zwom in een zwembad waarin de regen viel. Wanneer de
regen valt
is die als een gordijn (zoals een waterval waarachter een jongen en een meisje zich
verbergen
zoals achter haar losgemaakte haren) van draden met belletjes die rinkelen als
iemand binnenkomt
en een paar druppels meer maken niet uit, zoals wanneer je je haren uitschudt
en als per ongeluk druppels laat vallen op een ander die toch al nat is, enkel om die
in je richting te laten kijken.

(Op een avond nadat een dag van regen voorbij is
trekken de jongens en de meisjes hun kleren aan alsof ze vleugels ombinden
om in de schemering naar elkaar te zoeken?)